

СЕКЦІЯ 2
Особливості інтеграції держави, бізнесу, науки, освіти в умовах
цифровізації суспільства

УДК 658

Баран Тетяна
студентка групи ППм-51
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Панухник Олена
доктор економічних наук, професор
завідувачка кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Tetiana Baran
student of group PPM-51
Tenopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Olena Panukhnyk
Doctor of Sciences (Economics), Professor
Head of the Department of Economics and Finance
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ОСНОВНІ ЗАСОБИ ТА ЕЛЕМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ
ПІДПРИЄМСТВА
THE MAIN ASSETS AND ELEMENTS MANAGEMENT OF FINANCIAL SAFETY OF
ENTERPRISE

Сучасне конкурентне середовище вимагає від суб'єктів господарювання створення алгоритму захисту економічних інтересів та забезпечення стабільного та ефективного перебування на ринку подібних товарів і послуг. Важливим механізмом існування, що забезпечує стабільність та фінансову незалежність, незважаючи на політичні та економічні ситуації у державі, є фінансова безпека.

Під фінансовою безпекою підприємства слід розуміти стан, при якому через ефективне використання всіх наявних ресурсів та прийняття адекватних, в кожній конкретній ситуації, управлінських рішень, формується рівновага, підтримується стійкість і стабільність, забезпечується надійність системи для досягнення поставлених цілей та завдань, реалізації стратегії розвитку шляхом застосування заходів своєчасного розпізнавання викликів, уникнення/зменшення ризиків, протидії/адаптації до негативного впливу загроз [1].

Управління та розвиток фінансової безпеки підприємства входить у систему менеджменту підприємства, тому його реалізація тісно пов'язана з пріоритетними цілями фінансового управління розвитком, а саме підвищенням фінансової незалежності підприємства, збільшенням ринкової цінності та унікальності, зростанням добробуту власників і підлеглих даного підприємства та збільшенням прибутку.

Дана ціль реалізується відповідно до механізму управління фінансовою безпекою підприємства, основними елементами якої є:

- оцінка фінансової безпеки підприємства в умовах економічної кризи;
- спосіб оцінки впливу загроз на формування кризової ситуації;

– модель швидкої реакції на порушення фінансової безпеки підприємства та ризику.

Необхідною складовою управління фінансовою безпекою підприємства є методика оцінки її рівня. Аналіз сучасної наукової літератури показав, що всі запропоновані методики визначення рівня фінансової безпеки підприємства можна розділити на три групи:

- як складової економічної безпеки підприємства;
- на основі визначення інтегрального показника;
- визначення загального стану фінансово-господарської діяльності підприємства

[2].

Найбільш прийнятним для оцінки та визначення рівня фінансової безпеки підприємства є індикаторний підхід. Тобто, визначення прийнятних та еталонних індикаторів, що забезпечують стабільність на ринку. При даному підході порівнюються наявні показники до еталонних, це забезпечує аналіз наявних проблем та підходи для їх вирішення. Якщо ж даний аналіз буде неефективним, це може призвести до помилкових управлінських рішень, що впливатимуть на безпеку підприємства. Важливим критерієм вибору показника до інших індикаторів фінансової безпеки є забезпечення реалізації пріоритетних фінансових інтересів підприємства, які визначаються станом його функціонування.

У сучасних умовах ринку та економічної, фінансової й політичної криз, для вибору показників слід брати до уваги такі критерії:

- еталонне значення, що забезпечує найвищий рівень захисту у всіх сферах; та відділах підприємства;
- середнє значення, що характеризує реальний стан підприємства на ринку відповідно до звітності;
- критичне значення, досягнення якого, не може гарантувати фінансову безпеку на ринку та рухатиме підприємство в напрямку банкрутства.

Загалом, можна виділити такі складові забезпечення фінансової безпеки підприємства: фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, конкурентоспроможність, активність просування, інвестиційна діяльність, рентабельність та ін.

Важливим етапом забезпечення фінансової незалежності є аналіз та прогноз усіх можливих кризових ситуацій, що можуть похитнути безпеку підприємства. Цей етап дасть можливість підприємству чітко діяти у кризових ситуаціях, на основі попередньо складеного алгоритму дій. Цей комплекс захисних реакцій забезпечить економічний розвиток та вдале функціонування підприємства в умовах нестійкого зовнішнього середовища. Аналіз кризових ситуацій та основних «проблемних місць» підприємства залежить від наявного стану фінансової безпеки [3].

Таким чином, управління фінансовою безпекою підприємств передбачає не лише визначення та відстеження зміни рівня фінансової безпеки загалом та у межах основних функціональних складових, але й систематичне вдосконалення процесу взаємодії суб'єктів та об'єктів безпеки, що забезпечить прийняття управлінських рішень, які позитивно впливатимуть на функціонування та стан підприємства на ринку.

Перелік використаних джерел:

1. Мельник С.І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.
2. Петрина О.Б. Методичні засади оцінювання фінансової безпеки підприємства. К.: Науковий вісник НЛТУ України. 2010. С. 229-237
3. Кириченко О.А., Кудря І.В. Вдосконалення управління фінансовою безпекою підприємств в умовах фінансової кризи. Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 10. С. 22-26.